LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis

Dalyje Queens apskrities (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje 12.00
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 31 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Antradienis, Balandžio (April) 20, 1971 Ozone Park, N. Y. 11417 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Metai 60-ieji

KRISLAI

Iškilmių išvakarėse
Mūsų nuoširdi padėka
"Revoliucija"
Kvaila liekana
Pagalba Nixonui!

— A. Bimba —

Jau čia pat mūsų didžioji šventė. Žinau, kad jos laukia kiekvienas nuoširdus laisvietis, mūsų skaitytojas ir rėmėjas.

Jau šį šeštadienį, bal. 24 d., kaip žmonės sako, "visi keliai turėtų vesti į Maspetha," kur įvyks mūsų Spaudos Bendrovės dalininkų suvažiavimas. Tai bus jubiliejinis suvažiavimas. Jame entuziastiškai atžymėsime mūsų "Laisvės" garbingą 60 metų gyvavimo sukaktį.

Bet tai bus daugiau negu dalininkų suvažiavimas. Ten pat tuoj po jo šauni meninė programa. Joje bus kas nors labai nepaprasta ir nauja: Girdėsime žodžiu sveikinimus iš Lietuvos.

Na, o po meninės programos, bus banketas. Vadinasi, bus net trys dideli įvykiai. Džiugu bus juose susitikti su svečiais iš visos apylinkės.

Šiuo klausimu mus gražiai pralenkė mūsų laisviečiai Tarybų Lietuvoje. Jie jau įvykdė visą eilę "Laisvės" garbingojo jubiliejaus atžymėjimų. Vilniuje įvyko net du. Vienas buvo suruoštas Kaune. Iš kitų vietovių dar neturime žinių.

Leiskite man visų Amerikos laisviečių vardu išreikšti mūsų gimtojo krašto veikėjams giliausią padėką už tokį platų mūsų "Laisvės" jubiliejaus atžymėjimą. Džiugu mums, kad "Laisvė" Lietuvoje turi tiek daug nuoširdžių bičiulių.

Tikra revoliucija prasidėjo prieš FBI (raganga u d i š k ą Federal Bureau of Investigation) ir jo amžinąjį direktorių reakcininką Edgar Hoover. Pasirodo, kad visoje šalyje nebėra tokio veikėjo, kuris nebūtų įtrauktas į FBI prakeiktųjų sąrašą. Pasirodo, kad nebėra tokio susirinkimo, kuriame nesivalkiotų FBI šnipai ir neregistruotų, kas ką pasakė, kokios buvo nuotaikos, kaip kas dūmoja apie Nixono politiką ir t. t.

Iš kantrybės išėjo jau ir demokratų partijos šulai, — Muskie, Bogg ir kiti. Jie jau irgi FBI sąraše kaip nusipelnę sekiojimo...

Tolimojoje Californij o j e, miestelyje Pacifica, kilo didelis skandalas. Paaiški, kad vietos katalikų bažnyčios dar tik 47 metų kunigas Robert Duryea yra vedęs ir turi šeimą — žmoną ir 5 metų sūnelį. Tikrai "baisu"! Be jokių ceremonijų "vargšas' tapo nusutanuotas.

Tuo tarpu balandžio 15 d. "The N. Y. Times" skelbia neseniai pravestą laikraščio korespondentų platų apklausinėjimą tarpe katalikų kunigų. Didelė jų dauguma pasisakė prieš celibatą ir pareiškė norą ženytis ir kurti šeimas. Celibatą jie teisingai laiko sena ir kvaila liekana. Ji turėsianti eiti laukan iš katalikų bažnyčios.

Tąs pats didlapis tos pačios dienos vedamajame entuziastiškai kalba apie naują erą Amerikos santykių su Kinija. Kinijos vadų staigus pasisukimas esanti didelė prezidentui Nixonui paslaugą. Ji atėjo kaip tik dabar, kada visas Washingtonas susijaudinęs dėl priešKarinės demonstracijos balandžio 24 dieną.

Jau jeigu, sako, Kinijos vadai pagaliau įsitikino, kad Nixonas iš tikrųjų nori išsikrausyti iš Indokinijos, tai daugelis pagalvos, kam čia prieš jį Washingtone betriukšmauti?

Kas liečia mus, tai mes abejojame, kad ši nauja "era" neigiamai paveiktų priešKarines jėgas Amerikoje. Balandžio 24 dieną žygis į Washingtoną žada būti tikrai milžiniškas.

Kaip taikos organizacijos ir unijos ruošiasi prie bal. 24 demonstracijų

Washingtonas. — Balandžio 24 d. prieškarinės demonstracijos rengėjai raportuoja, kad taikos organizacijos ir unijos rytuose užsakė šešis traukinius ir 950 autobusų vežti taikos kovotojus į demonstra c i j ą Washingtone.

Kitos taikos organizacijos ir unijos panašiai ruošiasi prie San Francisco demonstracijos. Mobilizuoja vakaruose taikos šalininkus, kad jie irgi daylvautų demonstracijoje balandžio 24 dieną.

Nacionalinė Taikos Veiklos koalicija nori gerai pasiruošti demonstraci j o m s. Ji organizuoja 14,000 maršalų tvarkai išlaikyti. Tikisi turėti keletą šimtų tūkstančių dalyvių. Tikisi, kad apie 100,000 demonstrantų vaikų ten bus. Nori, kad demonst r a c i j o s būtų tvarkingos.

San Francisco, Calif. —19 dienų streikas baigtas. Mokytojai grįžo darban. Jie iškovojo geresnes sąlygas. Grįžo į mokyklas 89,000 mokinių.

Bengaliečiai pasiskelbė nepriklausoma valstybe

New Delhis, Indija. —Rytų Pakistane bengaliečiai paskelbė savo šalies nepriklausomybę ir sudarė valdžią. Bengalo radijas paskelbė nepriklausomybės deklaraciją ir atsišaukimą į "visas demokratines šalis," prašant pripažinimo ir paramos kariauti prieš Pakistano valdžios jėgas.

Bengaliečių jėgos šiuo metu kontroliuoja daugiausia žemės ūkio rajonus, o Pakistano j ė g o s įsitvirtinę miestuose.

Kinija vėl įspėjo Indiją ir Tarybų Sąjungą, kad neremtų bengaliečių. Kinijos valdžia remia Pakistano valdžią. Indija reiškia simpatiją bengaliečiams.

Newark, N. J. — Teisėjas Sullivan paleido iš kalėjimo Mokytojų Sąjungos vadovus, išbuvusius kalėjime 7 savaites.

Socialistų-komunistų laimėjimai Japonijoje

Tokijas. — Komunistų ir socialistų bendras frontas pasiekė nemažai laimėjimų municipaliniuose Japonijos rinkimuose.

Bendro fronto remiamas Minobe buvo išrinktas Tokijo gubernatorium. Osako miesto majoru išrinktas Kuroda. Komunistai padidino atstovybę distriktų legislatūrose.

Balandžio 25 d. bus kiti lokaliniai rinkimai, kuriuose bendras frontas taipgi tikisi laimėti.

Pittsburgh, Pa. — Jungtinės Plieno Darbininkų unijos prezidentas Abel atmetė prez. Nixono įspėjimą, kad unijos reikalavimai gali padidinti infliaciją. Ne unija, bet plieno korporacijos prisideda prie infliacijos didinimo. Unija reikalauja pakelti algas tik tada, kai produktai ir pragyvenimas pakyla.

Leidžia veikti partijoms Argentinoje

Buenos Aires, Argentina. —Militaristų paskirtas naujasis prezidentas gen. Lanusse panaikino įstatymą, kuris draudė partijų veiklą.

Grąžinamos konfiskuotos partijų nuosavybės. Ruošiamas planas partijų veiklos koordinavimui. Žadama eiti prie demokratinių rinkimų.

Norėtų šiemet grįžti iš Pietų Vietnamo

Saigonas. — Kongresmanas McCloskey susitiko su daugeliu amerikiečių karių. Beveik visi jie pareiškė, kad šiemet norėtų namo grįžti iš Pietų Vietnamo, nevėliau šių metų pabaigoje.

McCloskey sako: Nėra jokios priežasties amerikiečiams kariauti. Visi jie galėtų grįžti namo nors ir rytoj. McCloskey yra marinų rezervo narys.

Montreal. —Kanados jaunieji komunistai kovoja už daugiau darbų jaunuoliams.

Nixonas gerina santykius su liaudiška Kinija

Washingtonas. — Prezidentas Nixonas, išleidęs 15 amerikiečių stalo teniso žaidėjų į Kiniją, pasisakė už gerinimą santykių su Kinija. Jis pareiškė, kad norintiems vykti į Kiniją išduodami pasportai, kad prekybos uždraudimas bus nuimtas ir nestrateginiai produktai bus leidžiami į Kiniją, taipgi galės atsiųsti į Ameriką savo įvairių produktų.

Greitoje ateityje manoma tartis prekybos ir kitais reikalais. Nixonas norėtų atnaujinti Varšuvoje pasitarimus tarp JAV ir Kinijos ambasadorių. Apie diplomatinių ryšių užmezgimą dar nekalbama, nes Nixonas nenori išsižadėti Čiang Kai-šeko.

Kinijos premjeras Chou En-lai gana prielankiai atsiliepė apie Nixono žygius gerinti santykius tarp abiejų šalių.

TARYBŲ LIETUVOJE

Keturių dešimtmečių kūryba

Vilniuje, Dailės parodų rūmuose, atidaryta dailininko Jono Prapuolenio baldų paroda, skirta a u t o r i a u s septyniasdešimtmečiui.

Jonas Prapuolenis — žymiausias mūsų dailininkas baldininkas, 40 metų atidavęs baldų kūrybai. Jo savitai, paprastai ir eliguntiški baldų kompleksai, artimi liaudies meno tradicijoms, jau nuo 1930 m. eksponuojami vietinėse ir tarptautinėse parodose.

Jubiliejinėje J. Prapuolenio baldų parodoje lankytojai gali susipažinti su geriausiais dailininko darbais, pripažintais Tarybų Sąjungoje ir užsienyje, peržvelgti visą jo nueitą kūrybinį kelią.

-:-

Į sanitarijas ir poilsio namus

Ona Milevičienė — geriausia Papilės paukštininkystės tarybinio ūkio paukštininkė. Pernai ji iš kiekvienos dedeklės surinko daugiau kaip po 250 kiaušinių. Skirstydamas k e l i a l a p i u s poilsiui, profsąjungos vietos komitetas šiai paukštininkei kelialapį į Druskininkų sanatoriją paskyrė vienbalsiai.

Per pirmąjį šių metų ketvirtį šalies ir respublikos sanatorijose bei poilsio namuose ilsėsis 28 Akmenės rajono žemdirbiai.

Prašome visus įsitėmyti!

"Laisvės" dalininkų jubiliejinis suvažiavimas prasidės lygiai 10 val. ryto. Meninė programa su dainomis, muzika ir sveikinimais prasidės 2:30 val. po pietų. O bankietas prasidės 4 valandą.

FBI uždaro kai kurias savo raštines

Washingtonas. — FBI direktorius Hooveris įsakė uždaryti kai kurias lokalines raštines "dėl saugumo priežaščių".

Priežastys tame, kad pateko į FBI investigacijos komiteto rankas svarbių 1,-000 dokumentų. Komitetas nori patirti, kaip plačiai FBI užsiima šnipinėjimu.

Addis Ababa. — Etiopija ir Sudanas pasižadėjo pašalinti visas nesutikimų kliūtis ir pradėti draugiškai sugyventi, prekybą padidinti.

Dykinėtojams nelaimė

Havana.—Kuboje paskelbtas įstatymas, kuris draudžia dykinėtojams būti be darbo, kuomet darbininkų stoka.

Tuoj 55,000 dykinėtojų užsiregistravo vykti į cukrinių nendrių laukus. Jie pabijojo bausmių, tai dabar sutiko dirbti.

Atsisakė šaudyti civilinius

Detroitas. — Namo grįžęs iš Pietų Vietnamo James Wynsperge pareiškė spaudos reporteriams, kad jis ir kai kurie kiti atsisakė šaudyti civilinius.

Helikopteriu skrendant per kaimą buvo įsakyta šaudyti visus, kas tik juda. Bet jis ir kai kurie kiti nepildė įsakymo, paleido šūvius į ryžių lauką.

Jis sako, kad žudikas Calley nėra joks didvyris.

Jungtinėse Tautose Ekvadoro atstovas Rodriguez pareiškė: "TSRS yra vadas kovose už rasių ir tautų lygybę, prieš rasinę diskriminaciją ir priespaudą".

Žuvo 7 mainieriai

Golconda, Ill. — Septyni mainieriai, gazais apsinuodinę, kasykloje mirė. Kiti septyni spėjo iš kasyklos išeiti, nors ir buvo gazais aptroškinti.

Amerikiečiai pasiliksią Indokinijoje neribotai, sako sekretorius Laird

Washingtonas. — Gynybos sekretorius Laird paskelbė Nixono administracijos planą neribotam laikui laikyti Indokinijoje tam tikrą amerikiečių skaičių, kuris būsiąs s a r g y b o j e Jungtinių Valstijų interesų Pietryčių Azijoje.

Laird pareiškė, kad amerikiečių kariaujantis vaidmuo Vietname baigsis šią vasarą. Po to sumažintas amerikiečių skaičius bus naudojamas tik "apsigynimui nuo priešų." Tam tikslui bus naudajamas laivynas ir orlaivynas.

Tuo pačiu metu Jungtinės Valstijos teiks gausią finansais ir ginklais paramą tų valstybių valdžioms, kurios sutiks artimai kooperuoti su Jungtinėmis Valstijomis. O tai reiškia, kad karui pabaigos visai nesimato.

Montpelier. — Vermonto valstijos legislatūra ragina prez. Nixoną paremti siūlomą "liaudies taikos sutartį", kuri reikalauja ištraukimo iš Indokinijos visų amerikiečių militarinių jėgų.

Demonstracijas prieš karą užgyrė negrų vadovai

Washingtonas. — Kongresmanas Mitchell ir daugelis kitų negrų vadovų užgyrė prieška r i n e s demonstracijas balandžio 24 d. Mitchell pareiškė, kad jis ragina amerikiečius dalyvauti demonstracijose.

Martin Luther King našlė Coretta King bus pirmoje kalbėtojų vietoje Washingtono demonstra c i j o j e. Taipgi kalbės sena t o r i u s Hartke, kongresmanai Badillo ir Abzug.

Vietnamo kariai užgiria taikos demonstracijas

Saigonas. — 50 pirmosios kavalerijos divizijos narių pasirašė atsišaukimą, kviečiantį dalyvauti prieškarinėse demonstracijose balandžio 24 d.

"Mes raginame jus maršuoti balandžio 24 d. Mes irgi maršuotume, bet mes esame Vietname".

Jų atsišaukimas su visais parašais tilpo "New York Times'e. Jie nustebino Nixono administraciją ir Pentagoną.

Milwaukee, Wis. — American Motors korporacija ir Jungtinė Automobilių Darbininkų unija susitarė dėl keturių metų ekonominio kontrakto, kuris apima 11,-000 darbininkų. Naujas kontraktas baigsis 1974 m. rugsėjo 16 d.

Moterys prisirakino ir protestavo

Washingtonas. — 37 moterys prisirakino prie Baltųjų Rūmų tvoros, pareikšdamos protestą karui Indokinijoje.

Prez. Nixonas galėjo jas ten matyti ir protestą girdėti. Taipgi matė jas tūkstančiai žmonių, daugelis jų prisidėjo prie reikalavimo baigti karą.

Mexico City. — Čia sudarytas komitetas kovai už išlaisvinimą Angela Davis.

Areštavo suokalbininkus užmušti Daley

Chicago. — Policija areštavo ir teismui pristatė Earl P. Dilard, Howard Harris ir dar du kitus.

Juos kaltina suokalbyje nužudyti miesto majorą Daley ir negrų kunigą Jackson, pasižymėjusį kovotoją prieš rasinę diskriminaciją. Jie bandę pasamdyti žudikus.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Pereitą sekmadienį Aeroflot lėktuvu iš Maskvos į Jungtines Valstijas atvyko įžymus Lietuvos veikėjas, buvęs argentinietis, Iistorijos mokslų kandidatas ir spaudos bendradarbis Pranas Ulevičius. Jis čia žada viešėti apie šešetą mėnesių. Tikisi aplankyti visą eilę lietuviškų kolonijų nuo New Yorko iki Kalifornijos. Norės susitikti ir susipažinti su kuo daugiausia lietuvių. Jį čia atsikvietė mūsų veikėjai Nelė ir Povilas Ventai. Tikimėsi, kad svečias dalyvaus ir mūsų "Laisvės" jubiliejinėse iškilmėse ateinantį sekmadienį. Linkime Pranui Ulevičiui linksmos ir laimingos viešnagės.

Newark, N. J. — Pagaliau pasibaigė šio miesto vienuoliką savaičių nusitęsęs mokytojų streikas. Streikas baigtas miesto majoro Kenneth Gibsono pastangomis. Susitikimo sąlygos nepaskelbtos.

Jackson, Miss. — Per visą 154 metų i s t o r i j ą pirmą kartą Mississippio Demokratų partija į valstijos gubernatorius nominavo negrą veikėją James Charles Evers, kurio brolį taip pat veikėją, prieš keletą metų kukluksklaniečiai nužudė.

LAISVE SEMI-WEEKLY LITHUANIAN

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 — ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$9.00	Canada, Lat. Amer., per year,	$10.00
United States, per 6 months	5.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	$5.50
Queens Co., per year	$10.00	Foreign countries, per year,	$12.00
Queens Co., per six months	$5.50	Foreign countries, 6 months,	$6.50

Trys civiliniai karai

RETAI kada istorijoje yra pasitaikę tokių laikų, kad vienu kartu siautėtų net trys baisiai kruvini civiliniai karai. Bent jau mūsų atsiminime tokių laikų nežinome.

Jau nereikia nė kalbėti apie Vietnamo civilinį karą, į kurį mūsų Amerika yra iki ausų įsivėlusi ir kuriam galo dar vis nesimato. Šiomis dienomis vulkaniškai išsiveržė karas Pakistane, kuris yra padalytas į Rytinį ir Vakarinį. Rytiniame Pakistane prasidėjo sukilimas prieš federalinę valdžią už nepriklausomybę. Sakoma, jog tai vienas iš pačių brutališkiausių ir kruviniausių civilinių karų visoje žmonijos istorijoje. Bijoma, kad jeigu karas užsitęs, tai į jį gali aktyviškai įsivelti Indija ir Kinija.

Taip pat staiga prasidėjo prieš valdžią sukilimas Ceilone. Ten klausimas neaiškus. Sakoma, kad sukilimui vadovauja "kairieji" žmonės. Betgi iki šiol Ceilono politinė santvarka buvo laikoma viena iš pažangiausių. Tad kaip išaiškinti prieš ją sukilimą? Žinoma, su laiku viskas išryškės. Kol kas nesigirdi, kad į Ceilono konfliktą siektų kuri nors didžioji valstybė įsivelti.

Vis prieš darbininkus

MŪSŲ prezidentas išleido trečią eilinį aliarmą "prieš infliaciją." Dabar jis smarkiai užatakavo plieno pramonės darbininkus. Jis reikalauja, kad jie nereikalautų "per aukštų" algų, nes toks reikalavimas padidintų infliaciją, ir nuo to mes visi skaudžiai nukentėtumėm.

To jau per daug net mūsų darbo unijų konservatiškiausiems lyderiams. Prieš "aliarmą" jau tiesiog sukilo ir George Meany, kuris iki šiol taip ištikimai rėmė prezidento Nixono vedamą karą Vietname ir purvino visus, kurie norėtų, kad tas karas būtų nutrauktas ir kad visos Amerikos karinės jėgos būtų tuojau iškraustytos iš Indokinijos. Net ir dabar, griežtai smerkdamas prezidento aliarmą prieš plieno darbininkus, ponas Meany nė žodeliu nepasmerkia karo, kuris yra svarbiausia priežastis ne tik infliacijos, bet ir daugelio kitų nelaimių mūsų šalyje.

Žinoma, mes sveikiname Amerikos Darbo Federacijos-Industrinių Organizacijų Kongreso (AFL-CIO) vadovybę už išstojimą prieš administracijos neteisingą ir darbo žmonėms labai žalingą ekonominę politiką. Nesvietiškas kainų kilimas verčia darbininkus ieškoti išeities. Tokiose sąlygose kitos išeities jiems nėra. Jie turi reikalauti jiems uždarbį pakelti.

Prezidentas turėjo mušti savo aliarmą ne prieš darbininkus, bet prieš pelnagrobius, prieš kapitalistus, prieš kompanijas ir korporacijas, kurių pelnai iškilo iki debesų ir tebekyla.

Kas ką rašo ir sako

ŽURNALO "MOKSLAS IR GYVENIMAS" SVEIKINIMAS

Bene pats populiariausias ir labiausiai išsiplatinęs Tarybų Lietuvoje žurnalas yra "Mokslas ir gyvenimas." Mums džiugu, kad ir šiame žurnale yra gražiai paminėta mūsų "Laisvės" 60 metų gyvavimo sukaktis. Šių metų 4-tame numeryje prisiminimas baigiamas:

"Už pažangią demokratinę veiklą 'Laisvės' redakcija ir laikraštis nekartą buvo persekioti. Tačiau nebodama sunkumų 'Laisvė' visada remiasi demokratiniais ir socializmo principais, ji ištikima savo pasirinktai krypčiai.

'Laisvės' šešiasdešimtmečio proga sveikiname visus jos darbuotojus ir rėmėjus, linkėdami negęstančios kūrybinės dvasios, geros sveikatos, ilgų gyvenimo metų."

Širdingai ačiū už šiuos šiltus linkėjimus.

KO NUTARTA SIEKTI TARYBŲ LIETUVOJE?

Lietuvos spaudoje tapo paskelbtos Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos XXIV suvažiavimo priimtos direktyvos. Jose labai trumpai pasakoma, ko pagrindiniai per ateinančius penkerius metus bus siekiama kiekvienoje tarybinėje respublikoje. Mums, žinoma, įdomiausia, kas direktyvose pasakyta apie Lietuvą. Skaitome:

"Lietuvos Tarybų Socialistinėje Respublikoje padidinti pramonės produkcijos gamybą 46-49 procentais, žymiai išvysčius daug metalo nereikalaujančių mašinų gamybos šakas, lengvąją ir maisto pramonę.

Padidinti elektros energijos gamybą 1.5 karto, mineralinių trąšų — 1.7, audinių — 1.8, šaldytuvų — 3.5 ir baldų — 1.7 karto.

Atiduoti naudoti pirmąją naftos perdirbimo gamyklos eilę, naujus pajėgumus Lietuvos valstybinėje rajoninėje elektrinėje, pirmuosius šiluminės elektros centrinės agregatus Kaune. Pastatyti drenažo vamzdžių gamyklą Ignalinoje, mėsos kombinatą Utenoje, stambią konservuoto pieno gamyklą. Padidinti Akmenės cemento gamyklos ir žemės ūkio žaliavos perdirbimo įmonių pajėgumus.

Toliau specializuoti žemės ūkį pieno bei mėsos gyvulininkystei ir bekoninei kiaulininkystei. Nusausinti 750 tūkstančių hektarų pelkėtų ir pernelyg drėgnų žemių ir atlikti kultūrtechninius darbus 400 tūkstančių hektarų plote.

Įrengti 300 tūkstančių hektarų labai produktyvių pievų ir ganyklų.

Elektrifikuoti Vilniaus geležinkelio mazgą."

PRIEVARTA PRIEŠ BIEDNAS MOTERIS

Pažangus anglų kalba savaitraštis "Guardian" bal. 10 d. patalpino korespondenciją iš Tennessee valstijos sostinės Nashville. Joje kalbama apie naują sumanymą valstijos seimelyje, nukreiptą prieš iš pašalpos gyvenančias moteris. Siūloma išleisti įstatymą, kuris verstų biednas motinas pasiduoti operacijai (sterilizacijai), kurios pagalba būtų iš jų atimtas pajėgumas gimdyti. Tegu gimdo tik pasiturinčios moterys, o ne vargdienės!

"Guardian" korespondentas kreipia dėmesį į pasikeitimą šiuo klausimu nusistatymo. Pasirodo, kad labai, labai seniai, kai dar klestėjo juodųjų žmonių vergija, jų savininkai reikalaudavo iš negrių moterų be jokių vedybų kuo daugiausia gimdyti vaikų. Baltieji viešpačiai tai laikė ne tik ekonominiai labai reikalingu, bet ir morališkai visiškai priimtinu dalyku.

Santa Monica. — Kalifornijos Demokratų Partijos taryba išrinko negrą Holden prezidentu 19-oje metinėje konvencijoje.

Jungtinės Tautos pasmerkė Portugalijos naudojimą nuodingų gazų ir chemikalų prieš kovojančius kolonijų žmones.

Caracas. — 20,000 Venezuelos farmerių maršavo 250 mylių į sostinę užprotestuoti prieš žemas farmų produktų kainas ir aukštas žemės ūkio įrankių kainas.

BALTASIS BERŽAS

Glaudžiu aš veidą
Tau prie balto kūno,
Jaučiu raukšles
Ir kvapą žirginų,
Ir nežinau kodėl
Kartais man šitaip būna,
Kad aš su beržu
Net kalbėt galiu.
Galiu pajust kaip
Baltas kraujas teka
Tampriu lyg styga
Liemeniu dailiu.
Girdžiu, atrodo,
Ir mislingą šneką
Lipnių lapelių
Žirginų gelsvų.
Juk neseniai
Šalta, žiauri žiemužė
Kedeno tavo
Garbanas retas,
Bet štai srautu
Pavasaris atūžęs
Užgrobė galvą tau
Skara žalia.
Ir ne tik tu,
Brangusis svyruonėli,
Džiaugies pavasario
Švelnia gamta.
Pažvelk į saulę,
Kyla vyturėlis,
Gėlelės šypsos,
Pieva jau žalia.

O. Gaudešienė

Laiškai redakcijai

Brangus drauge,

siunčiu pasveikinimą "Laisvei" ryšium su artėjančiu jos jubiliejum — 60 metų sukaktim. Bijau, kad suvėlavau, nebespėjęs per visus savo darbus darbelius atlikti būtiną ir garbingą savo kaip "Laisvės" skaitytojo ir visų pirma bendradarbio pareigą. Prašau atleisti. Patikėkite, viskas be blogos mano valios.

Mes čia dirbam krutam po senovei. Nemažai rūpesčių kelia artėjantis pavasaris, beužgriūvantieji jo darbai, nors šitiem darbam pasiruošta, viskas mobilizuota. Lietuviai visada buvo darbštūs, rūpestingi. Dabar už jų darbštumą ir mokėjimą tvarkyti reikalus daugelis respublikos piliečių, įmonių, įstaigų, mokyklų, kolūkių atžymėti aukštais vyriausybiniais ordinais ir medaliais. Vyksta didelės šių apdovanojimų įteikimo iškilmės.

Poeto pagerbimas

Vakar, tai yra, kovo 27-tą dieną, buvau nuvykęs į Tauragnus Utenos rajone, kur gimė Gaidžių kaime mūsų įžymus poetas Teofilis Tilvytis. Čia gražiuose Kultūros namų rūmuose, pastatytuose paties Tilvyčio rūpesčiu, buvo atidarytas memorialinis Teofilio Tilvyčio muziejus.

Jo žemiečiai rūpestingai surinko daiktus, foto nuotraukas, rankraščius, knygas ir taip gražiai įkūrė muziejų, kad susijaudinau beapžiūrinėdamas viską. Poetas tarytum atgyja mūsų akyse. Čia ir jo gimtojo namo vaizdas, ir tėvai, ir broliai, ir draugai, čia ir gražios Tauragnų apylinkės, ir jo rašomoji mašinėlė, ir stalas, prie kurio jis parašė įžymius savo kūrinius — poemą "Artojėliai," kitą poemą "Usnynė." Visaks sutvarkyta patyrusių muziejininkų rankomis, dekoruota dailininkų paruoštais interjerais, puikiai sutvarkytos šviesos. Kartoju, poetas tarytum atgyja prieš akis.

Susitikimas

Atidarymo iškilmėse dalyvavo rašytojas Augustinas Gricius, abu poeto sūnūs — Valentinas ir Rytis, abi marčios, "Eltos" direktorius D. Roda, "Šluotos" vyriausias redaktorius J. Bulota, visi Utenos rajono vadovai, labai gausus kolūkiečių būrys, užpildęs visą Kultūros namų salę. Čia netikėtai susitikau ir profesorių, įžymų mūsų matematiką V. Statulevičių, visai neseniai sugrįžusį iš kelionės į Jungtines Amerikos Valstijas. Jis labai daug ir su dideliu pasigėrėjimu pasakojo apie susitikimus su Jumis bei kitais "Laisvės" darbuotojais, perdavė man daug gražių sveikinimų bei palinkėjimų iš Jūsų visų. Labai ačiū Jums, drauge Bimba, prašau taip pat perduoti mano padėką visiems, kurie neužmiršta manęs, linki gero.

Prof. Statulevičius, pasirodo, besąs uteniškis, kilęs beveik iš tų vietų, kaip ir Teofilis Tilvytis, tad jo atvykimas pagerbti poeto atminimą buvo itin svarbus bei jaudinantis. Atvyko jis su žmona, simpatiška ir puikia moterim.

Tauragnai šiandien

Muziejaus atidarymo proga apsidairėm plačiau po Tauragnus. Tai buvęs nedidukas miestelis, valsčiaus centras, o dabar Tauragnų kolūkio centrinė gyvenvietė. Labai sparčiai statosi, ir vis mūro namus. Neseniai pastatė vidurinės mokyklos, tai yra, gimnazijos naujus papildomus korpusus, erdvius, saulėtus, su labai patogiai įrengtais mokymo kabinetais, laborotorijomis, klasėmis, centriniu apšildymu, karštu vandeniu mokiniams praustis.

Žinoma, amerikono akimis žiūrint, gal kiek ir juokinga atrodytų, kad aprašinėju apie tokius daiktus, kaip karštas vanduo. Betgi Lietuva — ne Amerika, gerai atsimenu, kaip atrodė mokyklos tokiuose valsčių centruose, kur gimnazijų visai nebuvo, o pradinės mokyklos lindėjo medinėse pastogėse. Tai kaip gi man nepasidžiaugti dabar? Pastatyta čia ir visuomeninių pastatų, puikios parduotuvės, paštas, apylinkės tarybos būstinė. Žodžiu, gyvena žmonės ir ruošiasi toliau gyventi dar šviesiau.

Ir Utenoje

Užsukome ta proga ir į Uteną. Kadaise esu buvęs joje, dar savo jaunystėje, o paskui pokario metais. Nieko dabar nebepažinau, iš senų pastatų liko tiktai buvę Šaulių namai. Dabar jie rekonstruoti, juose įkurdinti rajoniniai Kultūros namai, biblioteka. Visa kita Utena visai nauja, neatpažįstama. Apskritai turiu pasakyti, kad smarkiai ir sparčiai keičiasi Lietuvos vaizdai. Štai važiuoju per Molėtus, ir vėl nieko nebepažistu, tiktai ežerai tie patys gražiausiai tyvuliuoja, o kadangi sekmadienis, tai žvejų pritupinėję ant ledo, užsiėmę visi besibaigiančia poledine meškerione. Sakau, ar neįlūšit kartais, ledas jau korėtas, tuoj subyrės? O žvejams kas! Kad tiktai dar laiko tas ledas, tai ir sėdi, trukia ešerius ir kitokią žuvį. Na, o Molėtai— visai jau kiti. Ir gatvės kitos, ir namai. Ypač puošnios naujosios parduotuvės, kino teatras, paštas.

Tokie tad reikalai. Tuo norėčiau ir baigti laišką, nes jau vakaras o rytoj anksti rytą teks vykti į Radviliškį, kur susitiksiu su jaunaisiais mokytojais, pasakosiu jiems apie naujus mūsų rašytojų darbus. Labai mane pradžiugino mūsų talentingasis Justinas Marcinkevičius, parašydamas gražią dramatinę poemą "Katedrą", kur vaizduojama pirmojo lietuvių architekto Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gyvenimas, kūryba, kova už savo idealus. Kai skaičiau, negalėjau atsigrožėti. Dabar ši dramatinė poema jau pastatyta Vilniaus dramos teatre, gausiai lankoma. Dirba ir kiti mūsų rašytojai.

Dar sykį ačiū už gerus palinkėjimus. Mano žmona Monika ir aš su anūku karštai sveikiname Jus visus, linkim labai daug gero.

Jusų —

Juozas Baltušis

Kuo daugiausia parengimų "Laisvės" paramai.

JAUTRI ŠNEKA AMŽININKUI

Jo žmogus nušvinta patosišku veržlumu, nerimasčiu, degimu

Juozas Macevičius tik ką nupynė didelį savo poezijos vainiką — rinktinę "Atošvaistės". Ją autorius sudarė dar kartą pasvėręs, pavėtęs brandžius savo lyrikos posmus. Labai daug jų paskyrė savo amžininkui. Juk jis darbu, žygiais ir išpuošė Nemuno kraštą.

Kuo būdingas šis lyrinis herojus? Jo širdis plaka kilnios tiesos ritmu. Jis jos pasiekė mūšyje. Todėl jis ją ne tik vertina, bet ir savo polekiu, mintimi ir kitą uždega jos švyturį nešti, nešti. Nes naujas gyvenimas — tai nuolatos tekanti upė. Reikia skubėti, net bėgti, kad neatsilikus nuo jos tėkmės. Ir J. Macevičiaus žmogus sušvinta tokiu patosišku veržlumu, nerimasčiu, deginimu. Autorius jo lūpomis tauriai taria:

"O reikia susilieti su idėjom,
Kurios nepasiduoda
Ir nemiršta."

Va žmogus kasdien, kasmet ant Nemuno kranto įmina pėdas, kurių neužpustys jokia pūga. Jis sau reiklus ir savo amžininkui nubrėžia nelengvus takus. Bet kiekvienas, juo žingsniuojąs, pajunta ir savo, ir kitų laimę.

J. Macevičius labai subtiliai atskleidė savo herojaus dvasinį augimą, kultūrinį išprusimą naujos visuomenės sąlygomis. Šis amžininkas ir iškilo, ir sušvito todėl, kad jo talentui pasireikšti atsivėrė saulėtos erdvės. Tačiau jis ne tik džiaugiasi ta šviesa. Jis stengiasi jos juo daugiau paberti ir kitiems. O kai visi vieningai, broliškai tai daro, tai iš tų spindulių, spindulėlių suspindi kuriančiajai visuomenei, kraštui didelė saulė.

Kuo tas poeto lyrinis herojus būdingas? Tuo, kad jis kuria, kad jis daugina medžiagines ir kultūrines gėrybes, kad jam po ranka knyga, kad prieš jo akis banguoja kolūkiniai laukai brandžiomis varpomis. Nori — atidarai vartelius į sodą. Nori — žengi į fabriką. Nori—kopi mokslo laiptais. O poetas visa tai išaudžia labai žėrinčiai.

Ir vis J. Macevičius vaizduoja žmogų, kupiną kūrybinio užsidegimo. Vis skiria savo dainą darbščioms rankoms. Jis atskleidė Nemuno krašto amžininko kultūrinį išprusimą, atskleidė jo moralinį skaistumą, jo vidinį švystelėjimą. Ir vis tas lyrinis herojus dega šiais kilniais polekiais, vis kopia į kalną.

Poetas gan jaudinančiai ataudė ir temas, skirtas praeities kovai. Jis saule spindinčiomis eilutėmis primena K. Poželą, K. Giedrį. Jie krito. Krito, kad gyvieji laisvai klausytųsi ant Nemuno krantų ne tik lakštingalos giesmės, bet ir "Kapitalo" eilučių simfoniją. Poetas primena ir birželio 22 dieną. Kai į namus, kai į mokyklas, kai į pionierių stovyklas iš Berlyno įsiveržė hitleriniai hunai. Tačiau poeto lyrinis herojus nesudrebėjo. Jis susikovė su naktimi. Laimėjo diena.

Taip, J. Macevičius nupynė daug posmų vainikų tiems, kurie ir tamsiais tautininkų priespaudos metais skriejo per gyvenimą, kaip skrieja spindulys per juodžiausius debesis — švytėdami.

Tais kovotojais pasekė šimtai, tūkstančiai žmonių. Ir štai sušvito epocha, kada amžininkas gali ramiai sodą sodinti, šilką austi, namus statyti (lyrinis herojus didvyriškai kovojo prieš hitlerininkus, kurie Lietuvą apsėjo griuvėsiais!), žvaigždes studijuoti, poemas rašyti. O tai be galo kilnus idealas.

Todėl žmogus tai, kas ant Nemuno kranto iškovota, labai vertina. "Atošvaistės" — tai poezija apie tiesą.

Knygoje švyti ir tie autoriaus lyriniai posmai, kuriuos autorius pabėrė per pastaruosius 2-3 metus. Tai gan brandus dainiaus žodis, muzika.

Lietuvių poezijos orkestre J. Macevičiaus garsai aidi gan skardžiai. Jis švystelėjo puikiu lyrikos meistru. Su kiekviena knyga aplanko skaitytoją gan originaliais posmais.

Jis atėjo į literatūrą po karo. Šioje knygoje išrikiuotos ir 1946-1956 m. sužėrėjusios eilės. Veikalas liudija — autoriaus talento nuolatinį tobulėjimą.

J. Macevičius—savito polėkio poetas. Jo posmai labai patosiški, muzikalūs. Ir Nemuno krašto skaitytojai už tai jį labai vertina.

Džiugu: J. Macevičius ne tik įžiebė ryškią lyrikos ugnį. Šioji ugnis su kiekviena nauja knyga sužėri dar nematytomis varsomis. Tai liudija: dainius auga, turtėja, kaip ir jo amžininkas.

A. Liepsnonis

Kaunas, 1971-II-22-23

Įvairenybės

Neseniai Blue Valley miestelyje (JAV, Ohio valstija) buvo apiplėštas bankas. Į įvykio vietą su padėjėjais atvyko miestelio šerifas Rodžeris Blankas. Prie banko jie sutiko uniformuotų žmonių, kurie prisistatė kaip "kaimyniniai policininkai," atvykę į pagalbą. Blankas kreipėsi į juos aistringa kalba, užtikrindamas, kad šaunių ir ištikimų kolegų veiksmai nebus pamiršti. Kaip vėliau paaiškėjo, "kaimynai" buvo tie patys vagys, išplėšę banką. Išklausę šerifo tiradą, gangsteriai su pinigais ramiai paspruko.

Tiek deguonies, kiek žmogus sunaudoja per visą gyvenimą, vienam automobiliui užtenka 1,000 kilometrų.

Patį nutrūktgalviškiausią šuolį atliko prancūzė Andrė Aodė. Ji nušoko nuo Bresto tilto, kurio aukštis 52.4 metro. Merginos kritimo greitis — 112 kilometrų per valandą.

---

93 procentai Japonijos valstiečių žemės sklypų ne didesni kaip 2 hektarai.

Pakalbinkite savo kaimynus ir pažįstamus užsirašyti "Laisvę." Jie jums bus dėkingi

St. Petersburg, Fla.

Kolonijos vardas pakilo

Balandžio 10 d. pažangieji pensininkai, laukdami pavasarinės šventės, užpildė Laiškanešių salę, kaip visados, norėdami pasivaišinti, pasikalbėti ir sukirsti polkutę.

Susėdus prie stalų, laukiant atnešant patiekalų, pasigirdo balsas nutraukti asmeninius pasikalbėjimus. Tuo tarpu aptarnautojos skubiai dėstinėjo ne valgį, bet taureles "linksmesnės.' Sužiūrome, iš kur atsirado toksai geras fundatorius. Pramogų pirmininkas prabilo su pasveikinimu Povilo Aleknos, "Laisvės" vajininko, likusio vajuje pirmautoju. O jis, lyg norėdamas atsimokėti tiems, kurie jam talkavo, užvijo po taurelę. Pas visus nuotaika pagyvėjo.

Iškviestas Povilas Alekna pakalbėti. Iš pradžios, lyg susijaudinęs, tarė nesitikėjęs gauti vajaus pirmąją dovaną tokioje mažoje kolonijoje, kaip ši. Kitų miestų keletas vajininkų bendrai dėjo punktus vienam asmeniui, kad gautų dovaną, o man vienam prisiėjo sužvejot nemenkai naujų skaitytojų. Padėkojo LLD 45 kuopos nariams ir simpatikams už patalkavimą surasti naujų skaitytojų ir panaujinti seniems. Galų gale jis pareiškė: Lai bus paaukštintas kuopos ir šios kolonijos vardas! Dirbome visi iš širdies, apvainikuotas ne aš vienas, bet visa kolonija skleidime pažangios spaudos!

Jo tiesa. Kaip neseniai sveikinome "Vilnies" vietinį vajininką Joną Stančiką, supliekusį visų kolonijų vajininkus, dabar sveikiname P. Alekną. Už energingą darbuotę Alekna susilaukė karštų sveikinimų nuo visų.

Pagarbai vajininko Dainos mylėtojai, vad. Adelės Pakalniškienės, labai harmoningai sudainavo "Vilniuje žydi liepos." Ši daina buvo linkėjimas Povilui ir jo žmonai Aldonai Aleknams sėkmingai pasiekti vasaros metu ne vien Vilnių, bet plačiau pasidairyti po Tarybų Lietuvą.

Po pasivaišinimo vėl Dainos mylėtojai sudainavo keletą liaudies dainų, užbaigė su linksmai nusiteikusia publika "Pensininkai."

Valys Bunkus atsišaukė, kad yra skubus reikalas baigti rinkimą sveikinimų "Laisvės" 60-metinės sukakties nuo pavienių žmonių. Į jo atsišaukimą atsiliepta gražiai. Bunkus mano, jog su sveikinimais ši kolonija pasirodys nešykštuolė.

Pramogų šeimininkė Alena Sholunienė nesijaučia gerai, negali darbuotis pamiltam šeimininkės darbe. Ji yra dirbus per ilgą eilę metų.

LLD 45 kuopos susirinkimas atsibus sekmadienį, gegužės 2 dieną, 11 val., Laiškanešių salėje, 314 — 15th Ave. So. Svarbu nariams dalyvauti ir duokles užsimokėti, kurie nepasimokėję.

Vikutis

Brockton, Mass.

Čia siautėja didelis nedarbas. Kasdien eilės bedarbių prie Unemployment Office. Nedarbas dar padidėjo, kai išsikraustė Knapp Brothers Shoe Co. į Bedford, Mass. Dirbo keturi šimtai darbininkų. Nemažai lietuvių neteko darbo. Šneka, kad kompanija pabėgo nuo CIO unijos.

Bridgewaterio Darbininkų Kooperatyviška čeverykų dirbtuvė buvo įsteigta 1915 m. kovo 1 dieną. Pereitais metais ir šių metų pradžioje darbai labai sušlubavę, nedirbo nė pusės laiko. Buvo manoma, kad turės pasiduoti "ant bankruto." Tuo buvo labai susirūpinusi kooperatyvo valdyba, labiausiai daugelį metų dirbęs generalinis menadžeris Ralph Stitilis. Bet dabar ten darbai pagerėjo. Tik nežinia, kaip ilgam.

George Shimaitis

New Jersey valstijoje policija areštavo 41 narkotikų pardavinėtoją.

Colombo. — Ceilono valdžia skelbia, kad ji nugali sukilimą teroristų ir kitų nepastovių elementų iš dešinės ir Kinijos vado Mao sekėjų.

IEŠKOJIMAI

Ieškau moters, kuri sutiktų su manim kartu gyventi. Turi būti rimta, nerūkanti tabaką ir nenaudojanti svaiginančių gėrimų, ir be šeimos. Esu senyvo amžiaus moteriškė, vienai ilgu. Rašykite sekamu adresu. Į rimtą laišką suteiksiu atsakymą. Petronėlė Buidinavich, 245 Pontiac St., Lester, Pa. 19113. (31-32)

MIAMI, FLORIDA

Mirus

Povilui (Johns) Sliekui

Reiškiame gilią ir nuoširdžią užuojautą velionio našlei Alice, dukroms Ruth ir Helen, ir jų šeimoms. Broliui ir brolienei Juozui ir Emma Sliekams, taipgi kitiems giminėms ir draugams.

S. B. Zavis
J. S. Jurevičiai
U. B. Alexander
J. U. Daugirdai
J. M. Kanceriai
J. O. Šimkai
Chas. N. Tamašiūnai
A. Bečienė
M. Levanda
Stella Danis
A. Milerienė
J. Krutulas
R. N. Chuladai
M. Cvirka
F. H. Mankauskai
A. Paukštienė
M. King
Eva Purlis
J. A. Birštonai
John Stevenson
A. Otat
J. E. Sliekai
V. Eberhart
Ig. Urbonas
J. Smalenskas
M. Clee
P. G. Rusinski
A. Daukus
E. Vitartienė
J. Finenco

New Haven, Conn.

Dailidžių (karpenterių) unijos lokalas 79 jau du mėnesiai streikuoja. Unija reikalauja $8.15 į valandą. Dabartinė mokestis $6 į valandą. Kontraktoriai nenori nė kalbėti apie tokį pakėlimą algų.

Connecticut valstija kasmet paskelbia laikraščiuose, kiek per metus valstijos keliuose užmušama žmonių. 1970 metais buvo užmušta 457. Valdžia žada smarkiai bausti neatsargius automobilių vairuotojus, ypatingai tuos, kurie vairuoja būdami girti.

New Havene keletas krautuvių buvo apgautos falšyvomis dešimtinėmis. Dabar valdžia ieško pinigų dirbėjų. Patartina būti atsargiems su dešimtdolerinėmis.

Žurinalo "Šviesa" šių metų Nr. 1 labai patinka ne tik man, bet ir kitiems skaitytojamsė. Štai padaviau vienam "ponui," paskaitė ir grąžino. Padaviau kitam. Tas ir giria, ir prašo duoti pasiskaityti, kai gausiu kitus "Šviesos" numerius.

J. Kuncas

Norwood, Mass.

Kovo 27 d. skaudi nelaimė ištiko "Laisvės" skaitytoją ir LDS 3 kuopos narį Juozą Sadauską. Arti jo gyvenimo vietos, jo kaimyno kieme buvo sumesta neblogų medžio lenčiukių, kurios buvo galima panaudoti bent kokiam tikslui prie namo reikalų. Jam besidarbuojant prie tos medžių krūvos, netikėtai teko parvirsti. Virsdamas smarkiai trenkė dešine ranka į žemę ir sulaužė rankos kaulą per riešelį. Dabar žmogus labai susirūpinęs. Girdi, atėjo pavasaris, reikia sutvarkyti daržėlis, sodinti gėles, ir šiaip viskas sutvarkyti po žiemos, bet tuo pačiu laiku turiu sirgti ir laukti, kol ranka sugis.

Jo žmonos Mary sveikata taipgi nėra pergeriausia. Jau kelinti metai kaip ją skaudžiai vargina artritis.

Gaila gerų žmonių, kuriuos ištinka nelaimės ir kuriems sveikata sušlubuoja.

Linkiu Juozui ir Mary geriausios sekmės, greit pilnai pasveikti.

M. Uždavinis

New Haven, Conn.

Editor of Laisve:

Dear Sir:

Our dear friend and member of the International Women's Group, **Mrs. Margaret Valinchus,** had recently been in the hospital where she underwent a very serious eye operation.

We know how devoted she is to the Laisve newspaper so we thought that it would please her more to contribute to your paper instead of buying her flowers.

Therefore it gives us great pleasure to send this check for $10 in her honor. She is dearly loved by all of us in our club.

Sincerely,
Pauline Kreas

"Laisvės" skiltys atdaros skelbimui parengimų. Jų ruošėjai naudokitės proga.

Miami, Fla.

Mirtys ir ligos

Balandžio 8 dieną palydėjome į amžiną atilsį seną "Laisvės" skaitytoją Povilą Johns (Slieką), išgyvenusį Amerikoje virš 64 metų. Povilas Johns buvo gimęs Lietuvoje, Panevėžio apylinkėje, Šilagalės vietovėje. Paliko liūdesyje mylimą žmonelę Alice Antonaičiūtę, dvi dukteris — Ruth ir Helen, brolį Juozą Slieką su žmona Emma ir daug anūkų ir proanūkių. Ilgiausiai gyveno Pittsburghe, Pa. Iš amato buvo automobilių mechanikas, bet dirbo ir kitus darbus. Buvo pavyzdingas lietuvis. Priklausė prie Lietuvių Socialio Klubo ir kitų organizacijų. Pagal išgalę jose veikė.

Gražioje šermeninėje S. Zavis atliko atsisveikinimo apeigas. Palaidoti išvežė į Pittsburghą, kur visa skaitlinga jo šeima gyvena. Po apeigų, velionio žmona Alice pakvietė visus palydovus į lietuvių Socialį Klubą užkandžiams.

Ilsėkis, mielas drauge, tolimoje nuo Lietuvos padangėje.

-:- -:- -:-

Savaite prieš tai, labai mažai kam žinant, tapo palaidotas Charles Aleksynas. Jis ilgokai dainavo Brooklyno Aido chore ir ten, rodos, ilgiausiai gyveno. Vėliausiu laiku gyveno tai Brooklyne, tai Miamyje. Porą metų gyveno Socialio Klubo patalpose ir prižiūrėjo klubo namą.

Laidotuvėmis rūpinosi jo sesuo ir švogeris, irgi Aleksynai. Brooklyniečiai daug daugiau apie jį žino, negu mes čia Miamyje.

-:- -:- -:-

Su pavasariu ir pavasariška šiltu oru pas mus atkeliavo ligos. Kada visas gyvas pasaulis pavasarį atgimsta, pajaunėja, tai mes čia pradėjom negaluoti. Ch. Aimontas atsidūrė ligoninėje. Jį ten, rodos, operuoja.

John ir Marie Kochiai kovoja su įkyria influenza.

Margaret Walley pasidavė į ligoninę ištyrimui jos negalavimų. Į kitą kambarį ligoninėje, šalia jos, pagulde stiprų, kaip ąžuolą, dzūką ir uolų Socialio Klubo narį Joe Krupp.

Emilija Lack negaluoja gana seniai ir kovoja už gyvybę visomis savo spėkomis. Ją lanko ir prižiūri Olga Shimkus.

Taipgi ilgai ir sunkiai serga Paul Missell (buvęs brooklynietis, Paul Masilionis). Gydosi namie.

Kiti klubiečiai: nors kaulai ir braška, bet su daktarų pagalba dar stovi ant kojų ir kai kada net ir polkutę sutrepsi.

Kadangi šiaurėje praeita žiema buvo šaltoka, tai pas mus Floridoje gerokas būrys taurių lietuvių žiemojo ir laukė pavasario. Dabar mes, floridiečiai, pradėsime keliauti į šiaurę atsivėsinti.

S. Zavis

Pittsburgh, Pa. — Jungtinė Plieno Darbininkų unija pranešė aluminumo kompanijoms, kad 34,000 darbininkų reikalaus žymiai pakelti algas ir pagerinti darbo sąlygas. Kontraktas baigiasi gegužės 31 d.

Maskva. — Mirė Nobelio premijos laimėtojas tarybinis mokslininkas Igor Tamm 75 metų amžiaus.

Binghamton, N. Y.

LDS 6 kuopos susirinkimas įvyko balandžio 5 d. Nelabai skaitlingas buvo susirinkimas — dalyvavo dešimt narių su visu komitetu.

Buvo skaitytas laiškas iš Centro apie "bowling" turnyrą, kuriame prašoma paremti finansiniai. Nutarta iš iždo paskirti $10.

Finansų sekretorė Mary Lynn pranešė, kad turime tris ligonius: Adelę Kumpan, Mary Yankauskienę ir Ona Wellus, A. Maldeikienė pranešė, kad Josephine Navalinskienė ir Antanas Navalinskas randasi Nursing Home. Maldeikienė perdavė mums Navalinskų linkėjimus. Ačiū jiems.

Už komisiją rengimui vakarienės, gegužės mėnesyje, J. Vaicekauskas pranešė, kad negavo svetainės.

Dabar nutarta rengti pikniką vasarą. Mary Lynn pasamdys vietą ir praneš kada tai įvyks. Dirbti tame piknike apsiėmė A. Maldeikienė, A. Strolienė, L. Mainionienė ir Antanas Burt.

Taipgi nutarta rengti banketą spalio mėnesį. Ir čia Mary Lynn apsiėmė nusamdyti vietą.

Susirinkimui pirmininkavo A. Žemaitienė.

J. Vaicekauskas

Nuo redakcijos: Jūsų aprašymą dėlei nesusipratimo su viena nare apleidžiame. Geriausia tokius dalykus ant vietos aptarti.

Mirė A. Murelienė

Sekmadienio rytą, balandžio 4 dieną, mirė ilgametė Roselando kolonijos gyventoja Aleksandra Murelienė-Kavaliauskaitė, sulaukusi 79 metus amžiaus. Velionė buvo Roselando Lietuvių Moterų klubo narė ir gana stambiai jį paremdavo, kuomet dėl silpnos sveikatos negalėjo dalyvauti susirinkimuose.

Velionė taipgi buvo viena iš seniausių Roselando Aido choro narių ir jame dainavo kol sveikata leido. Pastaruoju laiku dainuoti jau negalėjo, tai buvo jo nuoširdi rėmėja, kaip kad ir jos velionis vyras Albertas. Ji taipgi priklausė LDS 139 kuopai, LLD 79 kuopai, Roselando Žemaičių klubui ir kitoms organizacijoms. Taipgi buvo nuolatinė dienraščio "Vilnis' skaitytoja ir rėmėja.

Drg. A. Murelienė paliko giliame liūdesyje mylimą vienturtį sūnų Walterį, marčią žymią muzikę ir chorų vadovę Daratėlę, pusbrolį A. Maziliauską, pusseserę Oną Putrimienę ir šiaip daug giminių ir idėjos draugų.

Reiškiu gilią užuojautą sūnui, marčiai ir kitiems giminėms, netekusiems mylimos asmenybės.

J. Urmonienė

Pranešimas

Harrison, N. J.

West Hudson Labor Lyceum Association buvo tarimas, kad klubo nariams būtų pagaminta pietūs gegužės 2-rą d. pirmą val., 15-17 Ann Street.

(31-32)

Cleveland, Ohio. — Pick Carter viešbutyje nuo gaisro dūmų nutroško 7 žmonės.

HELP WANTED--MALE-FEMALE

SHORT ORDER COOK. Must be experienced. Salary open. Apply in person. PEDICINI RESTAURANT & TAVERN, 527 Morris Avenue, Summit, N. J. (30-31)

OPTICIAN. All around optician. Ideal working conditions. Liberal salary, pension plan. No night work. Call or write: George Brammer Opticians, 221 E, State St., Trenton, N. J. 08608. Tel. 1-609-393-4979. (30-33)

OPTICAL BENCHMAN. All around Benchman. Ideal working conditions, liberal salary, pension plan. No night work. Call or write George Brammer Opticians 221 E. State St., Trenton, N J. 08608. Tel. 1-609-393--4979. (30-33)

MAINTENANCE. General maintenance and grounds care work, year round permanent position for leading bank in Union. Excellent work conditions and benefits, Call Personnel for appointment. 201-686-4800. (30-31)

MECHANIC. Experienced on motor trucks, established new truck dealership. Will earn $240. per week. 201-MA 2-2908. (30-33)

BUSINESS OPPORTUNITY

OWNER RETIRING. Modern restaurant, bar, 3 banquet halls. Excel. location on 2½ acres in N. J. nr. Rt. 22, brick construction open 5½days. Excel. terms avail. $450,-000. FRANK CHUPKO, Realtor, 201-756-4794. Eves. 201-889-5415. (30-32)

REAL ESTATE

SOUTH JERSEY FARM. 5 acre 6 rooms ranch home. 100 ft. long chicken coop. Barn with hay loft, 2 car garage. Ideally located. $16,900. THOMAS P. BROWN, Realtor, 800 High St., Milville, N. J. 609-825-2687. (30-33)

SOUTH JERSEY FARM, 59 acre Produce farm, 2 house, 1 fairly new rancher, the other a large 2 story family home. Ideal for rental income, plus out buildings, barn, shed, packing house, greenhouse. 3-car garage, irrigation system, good condition. Asking $55,000. THOMAS P. BROWN, realtor, 808 High St., Millville, N. J. 609-825-2687. (30-32)

Country Property. Adirondack Country Home with the privacy of 18 acres, 2 spacious bedrooms, bath, knotty pine kitchen, 36' knotty pine liv. rm., stone fireplace, cathedral ceilings, 2 car garage with ample working area. Screened eating house, outside fireplace, small secluded guest house nestled in Pine Grove. 1300 ft. on peaceful town road. 500 ft. on clear trout stream. 12 minutes to Gore Mt. Ski Center. By owner. $59,000. 518-998-2148. (31-35)

Montello, Mass.

St. Roko Pašalpinė Draugystė turėjo įsteigus stiprių gėrimų užeigą — Skeet Club, 6 Arthur St. Per daugelį metų darė neblogą biznį. Bet paskutiniais laikais įstaiga pradėjo nešti nuostolius. Kovo 24 d. buvo sušauktas specialus susirinkimas ir per "auction sale" Skeet Club likosi parduotas. Šiaip Draugija finansiškai gerai stovi. Dar gyvuos daug metų.

— — —

LLD 6 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 2 dieną Liet. Tautiškame Name, 8 Vine St. Pradžia 2 valandą popiet. Prašomi visi nariai dalyvauti. Pasikalbėsime apie pavasarinį pikniką. Jį surengti mus įgaliojo 7-tos apskrities ir Moterų Sąryšio metinė konferencija, atsibuvusi kovo 7 dieną So. Bostone.

George Shimaitis

HELP WANTED--MALE-FEMALE

BODY SHOP MANAGER
Completely experienced.
Independent Shop.
Good pay and benefits.
Call after 5 PM, ask for Mr. Perona.
201-381-5790
(27-31)

Washing Machine and refrigerator serviceman. Experienced. Driver's license. Fringe benefits. In Sullivan County, New York. Salary open. Call collect. If you are the right man you might be surprised. 914-794-8700. (28-31)

AUTO BODY MAN
Must be experienced. All benefits, top wages.
HACKENSACK AUTO BODY
201-342-4311
(28-31)

SALESLADY. We will train. Hours from 2 to 9:30 PM.
No Sundays or holidays. Call for appointment.
MAJESTIC BAKERY
201-353-5970.
(26-31)

MERROW SINGER OPERATORS. High earnings on piece work, year round employment, all benefits, pleasant surroundings. Apply in person. HOWARD MARTIN, Knitting Mills, 395 Broad Ave., Ridgefield, N. J. (28-34)

MECHANIC. To repair trucks for truck leasing company.
Good company benefits, good pay and working conditions.
518-463-6603.
(28-31)

Opportunity—Experienced Wanted-At-Once TOOL MAKER for jig and fixture work plus simple die making in expanding manufacturing plant. Call Henry Feay, 518-372-4726. Yankee Motor Co., Schenectady, N. Y. (28-34)

Experienced Job Shop Polishers (2). Full or part time. Hard Chrome Plater (1). Specialist.
G. H. METAL FINISHERS
282 Dakota St., Paterson, N. J.
523-0307 (31-32)

COUNTER GIRLS. We have a few selected (full and part time) openings for one of our fine in-plant food services in the Raritan-Somerville area. We are offering excellent starting rate, very pleasant working conditions, paid vacations and holidays, free insurance coverage, meals and uniforms supplied. Applications please call 201-524-2468 between 1:30 PM. — 4:30 PM. The Macke Co. (30-32)

DOMESTIC

COUPLE—CARETAKERS. Live in. Religious institution. Salary plus apartment. Call Mon. thru' Thurs. 10 to 6 PM. 363-2800. (31-33)

Newark, N. J.

Newarko mokytojų streikas ir jo sulaikymas visai išėjo iš vėžių. Daugželis nuogąstauja ir sako, kad Newarko padėtis daug aršesnė negu buvo 1967 m.

Juodieji kunigai atsikreipė į visas, ir į baltųjų, bažnyčias, kad kunigai atsivestų savo parapijonus prie miesto rotušės ir ant laiptų laikytų pamaldas, kad ponas dievas įkvėptų taikos dvasią politikieriams ir privestų prie susitarimo. Toks susirinkimas įvyko Velykų dienoje. Kaip policija raportuoja, tose pamaldose dalyvavo apie 500 žmonių. Baltųjų žmonių buvo labai mažai ir nė vienas baltas kunigas neparodė savo veido. Kadangi jie mato padėties pavojų, tai jie įsteigė kunigų tarybą, kuri dalyvaus derybų susirinkimuose. Toje kunigų taryboje yra pora ir baltųjų kunigų.

Ignas

A. PETRIKA

Iš M. K. Čiurlionio gyvenimo

Vilniaus leidykla "Vaga" 1970 metais išleido labai įdomią ir pamokančią muziko-dailininko, **Mikalojaus Konstantino Čiurlionio,** biografiją, **"Atsiminimai apie M. K. Čiurlionį,"** kurią parašė jo jauniausioji sesutė, muzikologė **Jadvyga Čiurlionytė- - Abraitienė - Borutienė.**

M. K. Čiurlionis gimė ir augo lenkiškoje atmosferoje. Abu jo tėvai, Konstantinas Čiurlionis ir motina Adelė Radmanaitė-Čiurlionienė, mokėjo lietuviškai kalbėti, bet namų kalba buvo lenkiška. Abu augę sulenkėjusioje Dzūkijoje: tėvas kilęs iš Liškiavos, o motina iš Seirijų. Tėvas buvo muzikalus žmogus, vargonininkavo Varėnoje, o kai persikėlė į Druskininkus, Ratnyčioje. Varėnoje 1875 m. lapkričio mėn. 22 d. gimė ir M. K. Čiurlionis, iš pat mažens rodęs savo muzikinius gabumus. Rimtai pradėjo muzika studijuoti 1888 m. kunigaikščio M. Oginskio orkestro mokykloje Plungėje. To paties Oginskio dėka M. K. Čiurlionis 1893 m. stojo į Varšuvos konservatoriją, kurią baigė 1899 m., ir tobulinosi Leipcigo konservatorijoje. Tačiau velionis vėliau susidomėjo paišyba, grafika, tapyba ir lankė dailės mokykla Varšuvoje.

Taigi Čiurlionio jaunystė praėjo lenkuojančiose sąlygose. Jo draugai buvo tikri lenkai, arba sulenkėję lietuviai. Pats Čiurlionis silpnai kalbėjo lietuviškai. Tik 1904 m. atgavus spaudą, jis rimtai pradėjo studijuoti lietuvių kalbą. Jo įtakoje ir tėvai pradėjo namuose kalbėti lietuviškai, savos kalbos išmoko jo broliai ir seserys. Pats Čiurlionis vis labiau įsitraukė į atgimstantį lietuvių tautinį judėjimą. Protarpiais jis gyveno Vilniuje, ten su kitais lietuviais dailininkais (A. Žmuidinavičium, P. Rimša ir kitais) ruošė parodas, literatūrinius vakarus, koncertus ir t.t. Kai jis pradėjo su lietuviais bendrauti, lenkai nuo jo šalinosi. Varšuvoje atsisakė groti jo simfoniją ir panašiai. Net ir kaimynai sulenkėjusiuose Druskininkuose jo šeimos nemėgo todėl, kad jie kalba "chlopų" (valstiečių) kalba. Lenkavimu ten tuo metu didžiuotasi, kaip "kultūringumu".

Dėl taip susiklosčiusios aplinkos, knygos autorė Pratarmėje sako:

"Skaitytojas gal atleis, kad ne visur mano pasakojimo centre yra Čiurlionis, kad yra pašaliniu dalykų ir personažų, kurie jo tiesiog neliečia. Tačiau palikau juos dėlto, kad jie sudaro jo gyvenamojo laikotarpio aplinkos fona, o šis labai skiriasi nuo mūsu laiku aplinkos, ir todėl dažnai spėliojimai apie ji būna klaidingi. Pagaliau tie faktai ir žmonės turėjo kažkoki salyti su juo, o gal ir sąveiklą".

Druskininkų sąlygos

Iki pirmojo pasaulinio karo Druskininkuose kryžiavosi trys gubernijos: Gardino, Vilniaus ir Suvalkų, kurią skyrė nuo pirmųjų Nemunas. Velykas suvalkiečiai švęsdavo dviem savaitėm anksčiau, negu Vilniaus ir Gardino srities, kurios laikėsi Rusijos senojo kalendoriaus. Kai Druskininkai po karo atiteko lenkams, jie buvo galutinai sulenkinti, nors apylinkės kaimuose žmonės kalbėjo lietuviškai. Namas, kuriame gyveno Čiurlionių šeima, dabar yra memorialinis muziejus, kurį turėjau laimės atlankyti 1966 m. Ten yra ir Čiurlioniui Oginskio padovanotas pianinas.

Čiurlioniui teko augti didelėje 9 vaikų šeimoje. Vargo buvo pakankamai! Tėvas vargonininkaudamas, gaudavo tik 10 rublių mėnesiui. O kai ten atkėlė lenkomaną kleboną, tas litvomaną vargonininką atleido ir šis liko be jokio uždarbio: rašinėjo pasitaikančias teismui "prosbas", laiškus ir Nemune žvejojo, o pagautas žuvis parduodavo vasarotojams. Kai paaugo vaikai, jie tėvui padėdavo. Tik nepaprasto sugabumo, kaip šeimininkės, dėka—šeimai nereikėjo badauti, nors nedavalgius būti tekdavo gana dažnai. Tačiau visi vaikai buvo išmokslinti, įsigijo specialybes, išaugo dorais žmonėmis. Vyresnieji padėdavo jaunesniesiems. Pav., Konstantinas (taip jį visi vadindavo, niekas nevadino Mikaloium, o artimieji vadino Kastuku) Varšuvoje vertėsi pianino pamokomis ir išlaikė du savo brolius, leido juos i mokykla. Vyresnioji Valerija Karužienė padėjo savo seseriai Jadvygai studijuoti Berlyne ir Leipcige. Du broliai išvyko i Ameriką. Dėl to visi vaikai savo motiną labai gerbė ir mylėjo.

M. K. Čiurlionis buvo genialus muzikas ir dailininkas, tačiau labai nepraktiškas gyvenimo reikaluose. Vilniuje jam su parodomis ir paišymu nelabai sekėsi, pirkėjų buvo nedaug, o pamokų sunku gauti. Teko skursti. Tačiau grįždamas į Druskininkus, nusivylęs, dar parsivežė naują pianiną (pirkęs skolon), kurį po dviejų mėnesių turėjo savininkui grąžinti. Išvyko į Peterburgą, tikėdamas ten atsigriebti, bet ir ten nesisekė, sutiko gan šaltą atmosferą. Be to, susirgo gripu ir nusivylęs grįžo pas tėvus į Druskininkus.

Čiurlionio optimizmas

Jo jaunesnysis brolis Povilas, grįžęs po 16-os metų iš Amerikos, apie Konstantiną savo seseriai Jadvygai kalbėjo:

"Kastuko įtaka ypač stipri buvo vaikinams (broliams), bet ji buvo jiems nenaudinga, nes jie pripratę nerealiai žiūrėti į gyvenimą ir neišmoko prie paprasto gyvenimo sąlygų prisitaikyti. O nesitaikyti prie aplinkos gyvenimo turėjo teisę tik Konstantinas, nes jis buvo genijus — visi kiti privalėjo normaliai gyventi ir dirbti. Tuo tarpu jie ieškojo kažko neprasto, nekasdieniško ir, brolio aukštomis idėjomis persiėmę, perdaug kritiškai žiūrėjo į aplinką (taip pat ir į save), būdavo kitiems netolerantiški ir tuo pačiu kenkė sau."

Čiurlionis teigė, jog "nuolatinis fizinis darbas atbukina žmogų," o motina irgi "labai bijojo, kad vaikams netektų fiziniu darbu pelnyti duonos." Tad pastoviu darbu jie ir nesirūpino, bet "uoliai skaitė, mokėsi ir uždarbiaudavo privačiomis pamokomis, rengė pasiturinčių žydų vaikus į gimnaziją arba mokydami skambinti fortepionu... Tik vėliau — sako knygos autorė — susikūręs savąją šeimą, brolis ypač sunkiai pajuto materialinį skurdą, tačiau ir tuomet didelė, visa apimanti meilė ir laimė sušvelnino jo kančias."

1909 m. sausio mėn. pradžioje M. K. Čiurlionis vedė rašytoją Sofiją Kymantaitę ir tuoj išvyko į Petrogradą. Tačiau tų pačių metų kovo mėnesį abu grįžo į Druskininkus, tėvų sąskaiton bei atsakomybėn. Paveikslų pardavė nedaug, pamokų kaip ir nebuvo, skurdas žydėjo vartuose ir varteliuose. Jo jauna žmona, nepratusi prie tokios asketiškos dietos, net susirgo, jis pats nervavosi, raminosi pianinu. Vasarą jaunavedžiai praleido pas Sofijos dėdę kunigą Plungėje. Žiemai juodu vėl išvyko į Petrogradą, bet tuoj po kalėdų (1910 m.) grįžo į Druskininkus. Čiurlionis sirgo nervų liga. Į pavasarį liga dar pablogėjo ir jis, draugų padedamas, išvyko į Varšuvą gydytis, o iš ten į Pustelniko nervų ligoninę. Gegužės 30 d. jiems gimė dukrelė Danutė.

1911 metų pradžioje tėvai gavo iš Varšuvos laišką, jog "Kastukas pasveiko," o pats Čiurlionis šeimai rašė, kad "Vasarą praleisime Druskininkuose." Tačiau jis nusišaldė ir tų pačių metų balandžio 11 dieną atsiskyrė iš gyvųjų tarpo. Velionis palaidotas Rasų kapinėse, Vilniuje.

Sofija Čiurlionienė mirė 1958 metų pabaigoje. Jų dukrelė Danutė Zubovienė, rašytoja, gyvena Kaune.

Jadvygos Čiurlionytės knyga parašyta labai švelniu stilium, visur jaučiama šilta šeimos meilė.

Įvairios Žinios

New Yorkas. —David Poindexter, laimėjęs teisme, dabar ruošiasi plačiam marširutui už Angela Davis išlaisvinimą. Jis buvo kaltinamas A. Davis globojimu ir bandymu išvešti į Kanadą. Buvo kartu areštuotas su A. Davis.

Washingtonas. — Senatorius Muskie tvirtina, kad prez. Nixono siūlymas didžiajam bizniui sumažinti 3 bilijonus metinių taksų yra nelegalus ir sudarytų taksų mokėtojams didesnę naštą.

Lagos, Nigerija. — Čia įvyko 42 amerikiečių diskusijos su Nigerijos pareigūnais. Amerikiečių grupėje buvo kongresmanas L. Stokes, senatorius Muskie, Manhattano boro prezidentas Sutton, buvęs generalinis prokuroras Clark.

Paryžius. — Prancūzijos Kompartijos organe "L'Humanite" tilpo Izraelio Kompartijos generalinio sekretoriaus Vilnerio pareiškimas, kad dauguma Izraelio gyventojų nori taikos su arabais.

Prisimenant Izidorių Pranaitį

Jis mirė 1971 m. kovo 12 d.

Izidorius Pranaitis gimė 1885 metais Jasaičių sodžiuje, Šiaulių apskrityje. Į JAV atvyko 1907 m. Apsigyveno Minersville, Pa., ir dirbo anglies kasyklose. Vėliau susituokė su Veronika Vinickaite, sukūrė šeimos židinį ir užaugino dukrą Juliją ir sūnų Jurgį.

Kuomet tais laikais angliakasiai dirbo ilgas valandas ir už mažas algas, darbininkų gyvybė ir sveikata nuo anglių griuvimo ir dujų degimo nebuvo apsaugotos, kasdien mirtis tykojo, o dujos gadino plaučius. Tad Z. Pranaitis vietoje tik dejuoti, nusitarė kovoti už darbo sąlygų pagerinimą. Abu su Veronika įsijungė į pažangiųjų lietuvių organizacijas, kurios kovoja už algų pakėlimą, už trumpesnes darbo valandas ir už geresnę apsaugą nuo anglių griuvimo.

Pranaičiai visuomet dalyvavo su pažangiais lietuviais, rėmė jų spaudą finansiškai, su trumpomis pertraukomis skaitė "Laisvę" nuo pat jos įsikūrimo.

Priklausė prie Lietuvių Darbininkų Susivienijimo ir LLD.

Pranaičiai, išgyvenę 21 metus Minersville, Pa., persikėlė į Brooklyn, N. Y., o vėliau į Flushingą. Persikėlęs čia dirbo dideliuose apartmentnamiuose kaip superintendentas. Didelių apartmentnamių priežiūra reikalauja 24 valandų darbo dienos, tad I. Pranaitis atliko darbo pareigas, o Veronika, sulyg išgale, dalyvavo pažangiųjų lietuvių judėjime. Praeityje ji dalyvavo Jono Juškos saviveiklos meno grupėje ir puikiai pasižymėjo vaidyboje.

Pranaitis džiaugėsi, kad po 21 metų požeminių darbo dabar gali dirbti saulės šviesoje. Deja, jo akys pradėjo silpnėti ir pagaliau visai užgeso. Atsidūręs tamsiame pasaulyje, metė darbą ir nusipirko namuką. Kad palaikyti namą, Veronika dirbo ir šen ir ten, o Izidorius tamsoje sėdėdamas prie radijo sekdavo pasaulines žinias. Vakarais, Veronikai grįžus iš darbo, skaitydavo jam lietuviškus laikraščius ir t. t. Zidorius visuomet domėjosi pasauliniais įvykiais ir liaudies laimėjimais. Pranaitis daug kentėjo nuo žaizdų viduriuose—jos dažnai atsidarydavo ir kraujas tekėdavo per burną ir kitur, taip kad dažnai turėdavo gulėti ligoninėje, kur įleisdavo jam kraujo.

Paskutinėse dienose Zidorius Pranaitis ligoninėje sunkiai sirgo, ir visuomet reikėjo kam nors būti prie jo. Samdyti slaugę per daug kainuoja mažų pajamų žmogui. Tad Veronika su dukra Julija pasikeisdamos slaugė jį per dienas ir naktis iki jo gyvybė užgeso.

Reiškiu Verutei ir jos šeimai gilą užuojautą jų liūdesyje.

U. Bagdonienė

P. S. Veronika skundžiasi, kad ir jos sveikata susilpnėjo ir širdis sušlubavo taip, kad negali išeiti iš buto.

Linkiu Verutei greito sveikatos sustiprėjimo, kad galėtų vėl pasirodyti sueigose ir visur kitur. **U. B.**

Jubiliejaus specialaus numerio reikalu

Gražiai plaukia sveikinimai "Laisvės" 60 metų Jubiliejaus proga. Gauta nuo šių gerųjų prietelių sakamai: Per J. P. Miller nuo LLD 45 kp. narių ir simpatikų, St. Petersburg, Florida:

Po $60: A. Antananavičius, J. Ragauskas.

Po $20: Rožė Samulionienė, Wm. ir O. Stakėnai.

Po $10: J. M. Miller, J. Stančikas, N. Sereika, J. E. Davidoniai, O. Daukus, A. Pakalniškienė, A. J. Ruseckai.

Po $5: J. S. Vinikaitis, J. J. Gendrėnai, J. A. Puišiai, A. A. Jocis, R. Zaluba, A. Čelkis, F. Kalanta, J. O. Rubas. J. P. Blaškis A. Paleckis, B. Salaveičikas, R. A. Bruwer, J. O. Greblikas, T. S. Chebat, J.A. Stukai, Ch. T. Sholunai, D. Lesnik, O. Klimienė.

H. Sholunienė $3.

Per Povilą Bečį, Great Neck, N. Y., $78: Aukojo—Povilas Bečis, $60.

Po $5: J. Kupčinskas, B. Kutkus, M. Adomonis.

M. Hacinkevičius, $2. J. Višinskas, $1.

Per V. Sutkienę, San Francisco, Calif., $210.

Po $60: LLD 153 kuopa ir V. Sutkienė.

Marie Baltulionytė, $30.

Telda King, $30.

Po $10: J. M. Ginaičiai, M. R. Mijat, J. A.

A. Norkienė, $5.

A. Cneesh, $3.

P. Williams, $2.

— — —

Nuo kitų gauta sekamai: LLD 45 kp., per J. Rubą, St. Petersburg, Fla. $600.

Sofija ir Jurgis Stasiukaičiai, Fairview, N. J., $60.

Juozas N. Zajankauskas, Brooklyn, N. Y., $50.

Po $20: Nellie DeSchaaf, Chicago, Ill., ir Albina Mikalaus, Ozone Park, N. Y.

Antanas Martinionis, Cicero, Ill., $11.

Po $10: Ignas Kamarauskas, San Leandro, Calif., ir H. P. Siauriai, Woodhaven, N. Y.

N. Valaitis, Hayward, California, $6.

Ačiū viršminėtiems už jų dovanas.

Administracija

Washingtonas. — Laivyno komandierius Connelly pažemino leitenantus Geary ir Macdonald už pasisakymą prieš karą Indokinijoje.

Mieste pasidairius

Miesto sveikatos ir ligoninių korporacija praneša, kad finansinė krizė gali priversti uždaryti 8 ligonines ir klinikas. Tai būtų didelė sergantiems nelaimė.

Senatorius Ed. Kennedis buvo čia atvykęs ir lankėsi keliose ligoninėse susipažinti su kritiška padėtimi.

—:—

Trys plėšikai, pasiskelbę detektyvais, pagrobė $250,000 veteranų ligoninės pinigų iš Community National Bank and Trust Co. Brooklyne.

—:—

Teroristų žydų vadas rabinas Kahane priteistas užsimokėti $500 arba kalėjime išbūti 90 dienų. Jis apeliuoja teismo nuosprendį. Jis turi ir daugiau kaltinimų, už kuriuos teisme turės atsakyti.

—:—

Kollsman Instrument korporacijos 1,200 darbininkų sustreikavo dėl darbų apsaugos.

—:—

Federalinis teisėjas Judd nusprendė, kad ištikimybės priesaikos metu gali sėdėti tie studentai, kurie priešingi priesaikai.

—:—

Abrahomo Linkolno brigada užgyrė prieškarinę demonstraciją balandžio 24 d. Kviečia visus taikos šalininkus vykti į Washingtoną.

—:—

Taksių vairuotojai smarkiai supyko ant prez. Nixono už kaltinimą, kad jų atlyginimai prisideda prie infliacijos.

—:—

"N. Y. Times" reporteris Durdin gavo leidimą iš Kinijos valdžios atvykti į Pekiną.

Taipgi pirmu kartu iš New Yorko buvo telefonu susisiekta su Pekinu.

—:—

Žydų kongresas ruošė demonstraciją prieš Tarybų Sąjungą. Tikėjosi turėti mažiausia 5,000 žmonių, bet susirinko vos 500 protestuoti.

—:—

Dėl finansų stokos planuojama panaikinti 11,250 mokytojų vietas. Mokytojų ir dabar stoka mokyklose.

Rep.

Denver, Colo, — Piliečių Komitetas švietimo ir socialiniais klausimais pasisakė už reikalavimą išlaisvinti Angela Davis.

Detroitas. — Michigano valstijos unijos užgyrė prieškarines demonstracijas.

Parengimų Kalendorius

Balandžio 24 d.

Liet. Spaudos Koop. Bendrovės dalininkų suvažiavimas, 10 val. ryto, Liet. Piliečių Klube, Maspethe. Po suvažiavimo bus banketas. Bus plačiau pranešta spaudoje apie banketą.

Aido chorui

Šį penktadienį, balandžio 16 d., pamokas turime pradėti 7:30 vakare, nes yra labai svarbių reikalų, dėl kurių keletas choristų turi dalyvauti kitame susirinkime.

Kviečia Aido choro
Pirmininkas

Moterų Klubo Narėms

Trečiadienį, balandžio 21 d., įvyks Niujorko Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas 2 val. po pietų, Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke.

Po susirinkimo mus pavaišins kavute ir pyragu Nastė Buknienė ir Adelė Rainienė.

Visos dalyvaukime.

Pirmininkė (30-31)

Nakvynių registravimas

Mes tikimės turėti svečių ir iš toliau, atvykstant į "Laisvės" 60 m. Jubiliejinį banketą (ir į suvažiavimą), tad draugai, kurie galės priimti svečių pernakvojimui, prašome pranešti į "Laisvės" raštinę. Kaip žinote, banketas įvyks balandžio 24 d. Tel. MI 1-6887.

"Vilnies" kalendorius 1971 metams

Kalendoriuje telpa daug įdomių raštų, informacijų apie pasaulio šalis, gyventojus, miestus ir šalių valiutas; patarimai kaip būti sveikiems, receptai šeimininkėms, matų ir saikų sistemos lentelės... Gražus kalendoriaus viršelis su 12 Zodiako ženklais — Avinas, Tauras, Dvyniai, Vėžys, Liūtas, Mergelė, Svarstyklės, Skorpionas, Šaulys, Ožiaragis, Vandenius ir Žuvys.

Kalendoriaus kaina $1.00. Persiuntimas 15c.

Kreipkitės į **LAISVĘ**
102-02 Liberty Ave.,
Ozone Park, N. Y. 11417

Philadelphia, Pa. — Kvekerių suvažiavime buvo pareikšta, kad kvekeriai išsižada prez. Nixono, kaip karo šalininko. Kvekeriai priešingi karui.

JUBILIEJINIS BANKETAS

Minint laikraščio "Laisvės" 60 metų Sukaktį

Šeštadienį, Balandžio 24, 1971

Lietuvių Piliečių Klubo salėje

69-61 ir 63 GRAND AVE., MASPETH, N. Y.

Iš ryto, 10 val. prasidės Liet. Koop. Spaudos B-vės dalininkų suvažiavimas, po to seks banketas. Programoje dalyvaus vietinis AIDO CHORAS ir jo solistai. Bankete tikimės turėti svečių iš arti ir toli.

DĖMESIO. PROGRAMA BUS 2:30 VAL., O BANKETAS 4-tą VAL.

Banketo bilietas $6 asmeniui

Tai bus istorinis įvykis balandžio 24 dieną. **Prašome šėrininkus būti laiku, 10 val. ryto.** Kvieskite ir savo draugus dalyvauti šiame pokylyje.

Mielai laukiame visų! Rengimo Komitetas